

Att sköta skog nära människor

Skogen är full av värden

Vi brukar skogen för att få virke och fibrer till industrin. Växter och djur är beroende av skogen som sin livsmiljö. Vi njuter av att gå ut och vistas i den som avkoppling i vardagen. Vid åtgärder i skogen bör hänsyn tas till dessa intressen. Därför har målbilder för god miljöhänsyn tagits fram, i samförstånd med alla skogens intressenter, för att ge vägledning om hur hänsyn bör tas och vad vi vill uppnå (se exempel här i kartan bredvid. På baksidan av foldern hittar du sökvägarna till dessa målbilder).

Visa hänsyn

Sträva efter och undvik:

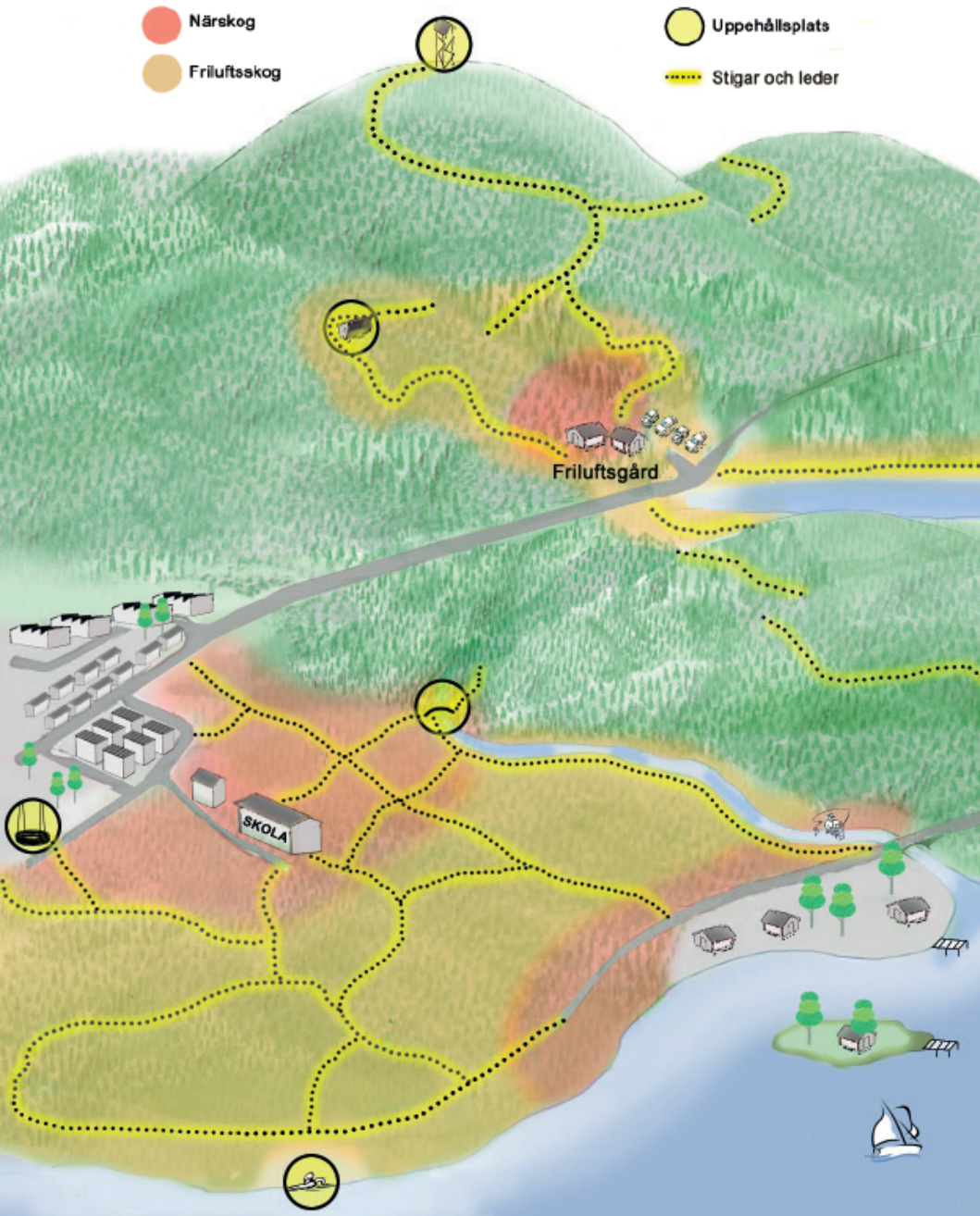
Generellt uppskattade företeelser	Generellt ogillade företeelser
Variation!	Försämrad framkomlighet
God framkomlighet, sikt och öppenhet	Nedskräpning
Utsikter och utblickar	Nedrisning
Närhet till vatten	Körskador
Kulturhistoriska lämningar	Markberedning
Skogens gläntor och bryn	Raka onaturliga linjer
Pelarsalskog	Buller
Gamla stora träd och lövträd	Säkerhetsrisker, till exempel rotvältor och farliga träd
Blommor, bär och djurupplevelser	
Udda naturfenomen till exempel speciella träd eller underliga stenformationer	

Många enskilda delar i skogen bidrar till upplevelsen. Var och en av dem kräver sin speciella hänsyn. Några av inslagen i en skog med höga sociala värden är:

Brynet. Stor variation i färg och form bör eftersträvas vid skötseln av bryn.

Entrén ska välkomna besökaren att ta steget in i skogen. Den kan gärna markeras med blommande träd och buskar.

Gemensamma målbilder för hänsyn

Illustrationen visar hur de olika målbilderna kan anpassas i ett landskap. Närskogar är de närmsta och mest nyttjade skogarna. Friluftsskogar är större, allmänt nyttjade skogsområden. Uppehållsplatser avser punkter i landskapet där människor brukar vistas. Uppehållsplatser, stigar och leder ingår som komponenter i närskogar och friluftsskogar såväl som i andra skogar.

Illustratör: Bo Persson

Stigen människor färdas längs betyder mycket för hur människor rör sig i skogen. Stigen ska bevaras och får inte förstöras vid avverkningen.

Stora och gamla träd uppskattas av många människor. Lyft fram några av dem och ge dem utrymme att leva vidare.

Zonen närmast bebyggelse eller en samlingspunkt kan få ett ökat upplevelsevärde som resultat av genomtänkta skötselåtgärder. Antingen genom att man röjer fram vissa trädslag som bidrar till ett varierat bryn, eller genom att man lämnar stora träd för att behålla känslan av att man rör sig från bebyggd miljö in i en naturmiljö.

Stora lövträd som lämnas har en positiv effekt på landskapsbilden. De bidrar med en variation i struktur, form och färg.

Vad vill skogsägarna

Innan du utför åtgärden är det viktigt att du vet vad skogsägaren vill

- Vad vill hon eller han ha ut av sin skog?
- Vilka skötselåtgärder kan leda till det skogsägaren vill uppnå.
- När i tiden bör de planeras in för att resultatet ska bli bra?
- Vilka värden finns och hur kan hänsyn till dessa planeras?

Planera åtgärderna så att det efteråt fortfarande ska vara trevligt att färdas efter stigarna, så att människor även efter utfört arbete känner sig välkomna ut i skogen.

Tydligt traktdirektiv

De som utför åtgärderna påverkar i hög grad resultatet. Därför bör värden för friluftsliv och rekreation i beståndet, anges i traktdirektivet. Var tydlig med hur varje skogsåtgärd ska anpassas för att bevara och utveckla värdena, så att den hänsyn som planerats verkligen uppnås.

Foto: Erik Rahm

Kommunicera med besökarna

Skogen är en del av många människors vardag, förändringar i den påverkar deras livsmiljö. Genom att kommunicera med besökarna visar du att du förstår och tar hänsyn till detta. Ett informationsblad i anslutning till snitslarna kan vara en god idé. På det beskrivs vad som ska göras, vad syftet med åtgärden är. Komplettera gärna med ett telefonnummer som den som vill veta mer kan ringa.

Ibland kan det vara enklare med personlig kontakt. Om du har stött på negativa reaktioner kan ett möte på plats i skogen hjälpa. På Skogsstyrelsens hemsida kan du hitta exempel på hur ett informationsblad kan utformas. Kontakta oss om du vill ha fler tips om kommunikationen.

Prata med alla som berörs av åtgärderna i skogen, och med de som ska utföra jobbat, gärna på plats.

Foto: Michael Ekstrand

Om det uppstår skador – vad gör jag då?

Om det uppstått skador på en stig eller om körskadorna blir värre än planerat bör du åtgärda detta. Även inför denna åtgärd är det lämpligt att kommunicera att du tänker åtgärda bristerna. Då förstår besökaren att du inte är nöjd med resultatet, och att du åtgärda detta.

Foto: Erik Rahm

För mer information

Skog full av upplevelser

Boken vänder sig till dig som vill göra lite extra för att genom skogsskötseln bevara och utveckla skogens upplevelsevärden, till glädje för dig själv och alla som besöker din skog.

56 sidor

www.skogsstyrelsen.se/bocker

Skogsstyrelsen www.skogsstyrelsen.se